



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

92. Quid probare debeat prætendens jusp. hæreditarium, quid mixtum, quid prætendens gentilitium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

lentus inuasor, dum de eo non constat, sed pacificè reputatur patronus, etiam dum non possidet, admittitur ejus præsentatio, & præsentatus instituitur, sed dein consisto de ejus non jure seu violentia, cassatur ejus præsentatio, & institutus remouetur juxta C. *consultationib. h. t.*

Questio 92. Quid probare debeat prætendens juspatronatûs hereditarium, quid mixtum, quid prætendens gentilitium?

1. Respondeo ad primum: exigitur in hærede, ut probet se esse hæredem universalem, ita ut nequidem sufficiat institutio in majore parte bonorum, etiam in filio. Lott. l. 2. q. 11. num. 28. citans Beroium in rub. de jurep. num. 22. & Didac. var. resol. l. 2. c. 28. num. 7.

2. Respondeo ad secundum: prætendens juspatronatûs mixtum, non tenetur probare, se esse hæredem ultimi defuncti; quia nec in emphyteusi aut feudo mixto id requiritur, sed satis est, ut sit hæres ejus, qui feudum primus acquisiuit. Lott. *ibid.* num. 47. qui etiam num. 48. ait, in docenda hac qualitate non multum insudandum, eò quòd satis sit quòd dicat, se paratum hæreditatem adire, si aliquo modo ea sibi deferatur, & sic sufficit spontanea oblatio, modò non conser ipsum eam hæreditatem primò acquirere repudiasse; citat pro hoc Decium *conf. 288. num. 1.*

3. Respondeo ad tertium: prætendens patronatûs gentilitiû justificare debet suam descendentiã (intellige seclusã quasi possessione, patronus enim existens in quasi possessione patronatûs non tenetur probare aliquam descendentiã, etiam ad effectum præsentationis. Lott. l. c. num. 94. citans Cassador. de jurep. *decis. 9.* Seraph. *decis. 1334. num. 8.*) per gradus distinctos. Lott. *ibid.* num. 95. citans Gl. in c. licet ex quadam. de testib. v. gradus. Anchar. *resol. 52. num. 6.* Decium. *conf. 322. num. 6.* & plures Rotæ *decis.* Quamvis enim necessitatem illam probandi descendentiã per gradus distinctos quidam restringere videantur ad eum casum, in quo agitur de probanda consanguinitate vel affinitate ad effectum dirimendi matrimonium. Nihilominus ob paritatem rationis dictæ probationis necessitas locum habet, ubicunque agitur de præjudicio gravi, uti in materia successiois & jurepatronatûs. Lott. num. 97. citans Alex. *Conf. 82. num. 6. Vol. 1.* Riminal, & alios juxta *decis. Rotæ* apud Mantio. *decis. 307. num. 3.* Unde licet cessaret concursus personarum contententium de hoc jurepatronatûs (in quo concursu videtur fundata dictæ probationis necessitas) adeò ut sufficere videretur probatio descendentiã generica absque distinctiõne graduum; quia tamen non cessat præjudicium Ecclesiæ ex eo, quòd non sufficiat generica illa, & qualiscunque descendentiã, sed exigatur dependentia legitima, quæ alter non potest constitui quam ex positione graduum, non cessat etiam ratio illa probandi per gradus distinctos. Lott. num. 98. & 99. Porro, quòd attinet qualitatem & mensuram dictæ probationis per gradus distinctos, dum non versamur in antiquis, id est, supra 100. annos, ita ut sit possibilitas habendi testes de veritate, qui nimirum cognoverint personas, descendentiã hæc per eos probatur concludenter, nec admittitur alia probatio. Lott. num. 100. & 102. dum autem versamur in antiquis, seu supra 100. annos, descendentiã non probatur per solos testes de auditu &

fama, ut volunt plures apud Lott. num. 102. nisi concurrant adminicula. Lott. num. 102. & 104. citans Hof. & Abb. in c. licet. de testib. et si enim fama in antiquis inducat præsumptione veritatis, ita ut hinc transferatur onus probandi in negantem; id tamen locum non habet, ubi agitur de fundanda intentione actoris contra reum; ubi enim grave infertur præjudicium alicui, non attenditur præsumptiva hæc probatio per famam. Lott. a num. 105. citans Achill. de prob. *decis. 1. num. 1.* Quapropter ut hæc descendentiã antiqua probetur per testes de auditu, hi ad minimum debent esse duo pro singulis gradibus. Lott. num. 108. citans Innoc. & Bald. in c. Series. de test. Item debent concordare in personis, à quibus audierint; alias in probando hujusmodi gradu reputantur singulares. Lott. num. 109. citans Alex. l. 1. *conf. 82. num. 3.* Mareshot, Var. *resol. c. 70. num. 8.* Nat. &c. debent esse personæ graves, & hoc in specie deponere, quòd sic audierint à personis gravibus & fide dignis. Lott. num. 110. qui & debent specificare singulos gradus à stipite, & affirmare, se credere ita esse, ac deponere, se vidisse, quòd consanguinei pro talibus se habeant, ut Soc. Sen. *Vol. 4. Conf. 47. num. 16.* apud Lott. l. c. Absq; eo tamen, quòd necesse sit, ut istæ qualitates in testibus seorsim articulentur ac probentur. Lott. l. c. similiter ut probetur hæc descendentiã per enunciatiuas antiquas in instrumentis publicis, quæ æquipollent famæ, pro unoquoque gradu debent esse saltem duæ, arque ita debet esse concursus duorum instrumentorum, ita ut unum nullatenus sufficiat, Lott. cit. num. 10. ex Aretina. *inj. cum causam. de prob. num. 13.* requiritur insuper, ut qualiscunque enunciatiua proponatur, ea sit necessaria ad actum Lott. num. 111. ex Dec. *conf. 360. num. 6.* Alex. l. 1. *Conf. 136. num. 11.* Unde ad probandam hanc descendentiã non sufficeret testamentum, in quo quis esset nominatus tanquam filius, & hæres institutus; utcunque enim probent verba illa contra enunciatiuem; nullo tamen modo probant in præjudicium tertii. Lott. num. 112. Gratian. l. 1. *Conf. 140. num. 42.* Rebuff. de *Nominat. q. 1. num. 4.* &c. quòd tamen intelligendum, dum dicta enunciatiua esset nuda & unica; secus enim dicendum, si esset adminiculata, vel etiam concurrerent plura instrumenta. v. g. si cum enunciatiua unica concurreret in eadem persona enunciatiua quasi possessio. Rota apud Seraph. *decis. 1232. num. 3.* vel si eadem enunciatiua coadjuvaretur ex alio instrumento, in quo incurreret eadem enunciatiua, v. g. si post testamentum, in quo quis fuit nominatus & institutus tanquam filius, apparuit aliud testamentum ipsius istius nominati & instituti, in quo ipse alium filium sibi institueret, et si in secundo hoc testamento testator non enunciasset se filium illius, qui primùm testatus est, modò concurrant duæ demonstrationes nominis nimirum, & cognominis. Lott. num. 113. qui & num. 114. advertendum monet, in deducenda & articulanda hæc descendentiã, si appareat in persona alicujus successoris de quasi possessione jurepatronatûs, non esse necessarium exordiri probationem à persona fundatoris, sed sufficere illam articulare per graduum distinctiõnem à persona talis possessoris, eò quòd licet ipsa possessio non transeat à persona in personam, atque ita de defuncto in hæredem. l. cum hæredes. de acquir. poss. juxta dicta à nobis superius; ex ea tamen resultat probatio pertinentiã, & consequenter legitima descendentiã

dentia illius possessoris à primo stipite; ac proinde satis erit, si vendicans patronatum probet se descendere ab illo quasi possessore, modò removeatur omnis æquivocatio circa identitatem talis personæ, quæ est facilis in antiquis; eò quòd dari possint plures personæ ejusdem nominis, de quo vide Lott. n. 102. & seq. plura de probanda descendencia, tam in patronatu gentilitio mixto, quàm simplici, vide superius, ubi explicatum, quid sit juspatronatus gentilitium.

Questio 93. Quæ præcedens juspatronatus ex augmento dotis, adeoque nixus privilegio, propius, ut inquit Lott. l. 2. q. 8. n. 8. n. 32. ad naturam contractus, quàm gratia accedente, justificare teneatur in ordine ad evitandam reservationem & derogationem Apostolicam?

R Esp. primò: debere probare duo: nimirum se fecisse augmentum, & illud tale, seu tantum fuisse, ut inde aucti sint redditus Ecclesiæ, seu beneficii ad medietatem veri valoris; siquidem satis non est probare aliquid, nisi probetur cum sua qualitate. Lott. loc. cit. n. 60. & 61. Hinc

2. Primò satis non est prætendenti ostendere in genere, se dorem auxisse, ita ut, si contra hunc prætendentem allegetur, gratiam patronatus oneri seu impenis ab eo factis in augmentum præponderare, allegans id teneatur probare, etsi enim sic senserit quandoque Rota apud Seraph. id tamen intelligendum cum grano salis, ut Lott. *ibid.* nu. 70. nimirum ubi privilegiatus, seu talis augmentator dotis jvatur quasi possessione præsentandi; hæc enim satis fundat intentionem dicti prætendentis, ita ut, si tunc objiciatur ei gratiam præponderare oneri, seu augmentum ab eo factum non esse ad medietatem dotis, seu non correspondere gratiæ patronatus, id probandum sit objicienti, seu replicanti: Ubi tamen non jvatur eà quasi possessione, teneatur ipse prætendens justificare eam qualitatem, seu factum à se augmentum ad medietatem, quæ uti consuevit semper concipi ad quotam fructuum; ita perperuò incumbit ei onus liquidandi valorem reddituum antiquorum & aliorum ex post à se assignatorum. Lott. num. 71. idque procedit, dum ex inspectione privilegii concessi patronatus non liquet, illud non esse ex causa onerosa, quæ æquivalet concessioni; si enim de hoc liqueret, possessio illa minimè habenda esset in consideratione, & talis prætendens caderet causa, ut patet. Lott. num. 72.

3. Secundò: satis non est, probare, se pro obtinendo patronatu in Ecclesia solvisse principi concedenti; seu veriùs illius officialibus ingentem pecuniam, quæ etiam valorem prædiorum beneficii superaret: Nam hæc solutio (quam *compendam* vocant) solvitur quidem intuitu hujus gratiæ, seu patronatus obtinendi; at non ad finem benefaciendi Ecclesiæ, ita ut possit tale beneficium commensurari damno Ecclesiæ, quòd ea ex illa reductione in servitutum patitur; non enim apparet, quomodo ista pecunia partita inter officiales tendat in utilitatem Ecclesiæ, aut beneficii, de cujus statu agitur. Lott. n. 63. citans Gonz. gl. 18. n. 27. & Rotam *decis.* 457. n. 17. p. 1. *divers.*

4. Tertiò: satis non est probare, se partim impendisse in augendis redditibus (etsi non ad medie-

tatem) partim in reparationem Ecclesiæ; quia ut quis acquirat juspatronatus ex augmento dotis, exigitur pro forma, ut aucti sint fructus, seu redditus beneficii ad medietatem veri valoris, quæ forma præcisè servanda, ita, ut non admittatur ad implementum per æquipollens, adeoque non sufficit impenfa facta in quamcunque aliam causam ipsius Ecclesiæ. Lott. à num. 65.

5. Quartò: satis non esse probari in augmentum dotis erogatum etiam ultra medietatem; & cum animo inde acquirendi patronatum, sed probandum esse, talem erogationem factam fuisse in executionem talis concessionis & privilegii necessitatem hanc præcisè imponentis: Nam si Papa concessisset patronatum ex mero privilegio, & taliter effectus patronus postmodum nullà ad id necessitate compulsus beneficii fructus ad medietatem, vel etiam ultra, augetet, id augmentum ei non suffragabitur, ut dicatur jam obrinere patronatum ob factum tale augmentum dotis. Nam imprimis hoc augmentum consideratum secundum se, & de jure non est causa sufficiens ad obtinendum juspatronatus: dein consideratum cum privilegio; etiam privilegium hoc non potest ad illud trahi; cum illud antecederet concedens de eo augmento non cogitaret. Unde etiam talis, qui ex post facit tale augmentum sub ista credulitate obrinendi per hoc patronatum, cui Pontifex non derogat, queri non potest, non servatum secum pactum (quæ non servatio esset sola causa retrahens fideles ab augmentandis beneficiorum dotibus) utpote quod, deficiente ob necdum constitutum illud augmentum consensu illius, à quo manavit privilegium, nullum cum eo initum; sed tantum de se ipso queri potest, qui scire debuit, semel de effectu patrono ex causa privilegii, merè gratioso, hæc causa manente integra, non posse ex alia fieri patronum; ita ferè Lott. num. 80. ubi etiam *in fine* addit, idem esse, si talis post adeptum juspatronatus ex privilegio merè gratioso bona Ecclesiæ ab aliis occupata recuperasset suâ pecuniâ; cum credendum non sit, illum hæc fecisse aliâ mente, quàm acquirendi patronatum; utpote quod sibi erat impossibile; cum jam illum ex alia causa fuisset affectus. Quamvis nihilominus novæ isti liberalitati alia correspondeat compensatio, quatenus nimirum tali juspatronatus, quod in substantia augeri non potest, augetur in qualitate; dum quò pinguiores sunt redditus, eò honorabilius efficiatur juspatronatus. Lott. num. 81. citans Cassad. *de jurep. decis.* 3. num. 2. Quin & tali patrono comparatur firmior statio & refugium in casu inopiæ, juxta *c. nobis. h. t.* Porro qualiter computanda & æstimanda hæc augmenti quantitas, vide apud Lott. num. 89. de quo agemus inferius, ubi de reservatione & abrogatione juspatronatus,

PARA: